

Patenty a užité vzory – právní ochrana technických řešení

Zdroje patentových informací (Espacenet)

MZK Brno, 29. 11. 2018

Hana Churáčková
ÚPV

Průmyslová práva a jejich ochrana

Práva k **předmětům průmyslového vlastnictví** – nehmotným statkům, které vznikly vytvořením a uplatněním výsledků vědecko-technické činnosti

Charakter průmyslověprávní ochrany

= formální – registrují se

= práva časově a teritoriálně omezená

Právní ochrana technických řešení

- ☐ Patent
- ☐ Užitný vzor

Patent

Patent je forma právní ochrany přiznaná státem **vynálezu**, který je **nový**, **průmyslově využitelný** a který je výsledkem **vynálezecké činnosti**.

Patent jako společenská dohoda

Mezi vlastníkem a státem

Právní předpisy

Časové a teritoriální omezení

Nutnost **zpřístupnit obsah vynálezu**

Poplatky

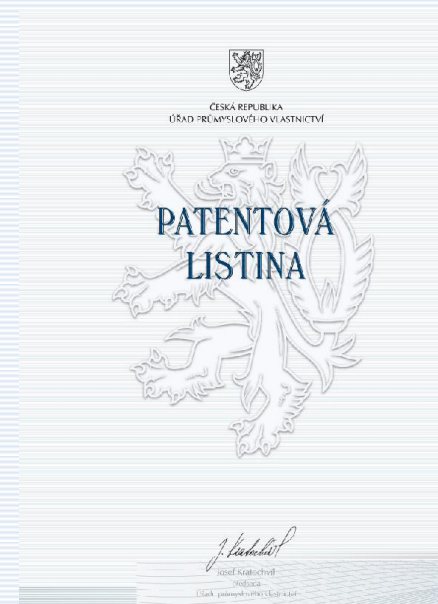
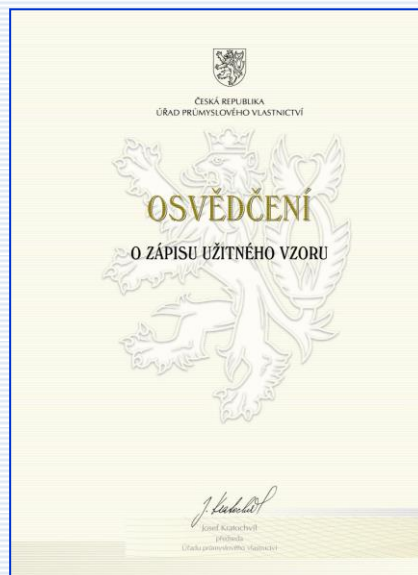
Proč patentovat?

- ☐ Ochrana investic do výzkumu a vývoje (jejich návratnost a zvýšení zisků)
- ☐ Výlučné právo využívat
- ☐ Exkluzivní právo zápoředi
- ☐ Obrana před napodobovateli
- ☐ Významný zdroj příjmů
- ☐ Konkurenční výhoda
- ☐ Marketingový nástroj, image podniku
- ☐ Přístup na nové trhy

- ☐ Průmyslověprávní informace = cenný zdroj technických, právních i obchodních informací

Účinky ochrany pro vlastníka

- výlučné právo využívat
- chránit tato práva před zneužitím / právo záповědi
- licence
- převod x přechod (prodej, dědictví)

Úřad průmyslového vlastnictví

rozhoduje v rámci správního řízení o poskytování ochrany na **vynálezy**, průmyslové vzory, **užitné vzory**, topografie polovodičových výrobků, ochranné známky, zeměpisná označení a označení původu výrobků a vede příslušné rejstříky o těchto předmětech průmyslových práv

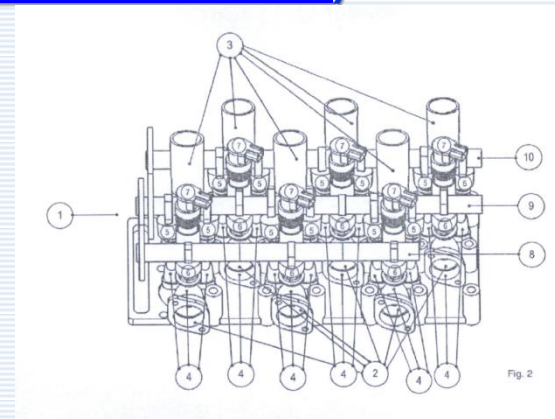
<http://www.upv.cz>

Patenty

(Zákon č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích)

Právní ochrana vynálezů:

- novost
- průmyslová využitelnost
- Vynálezecká činnost

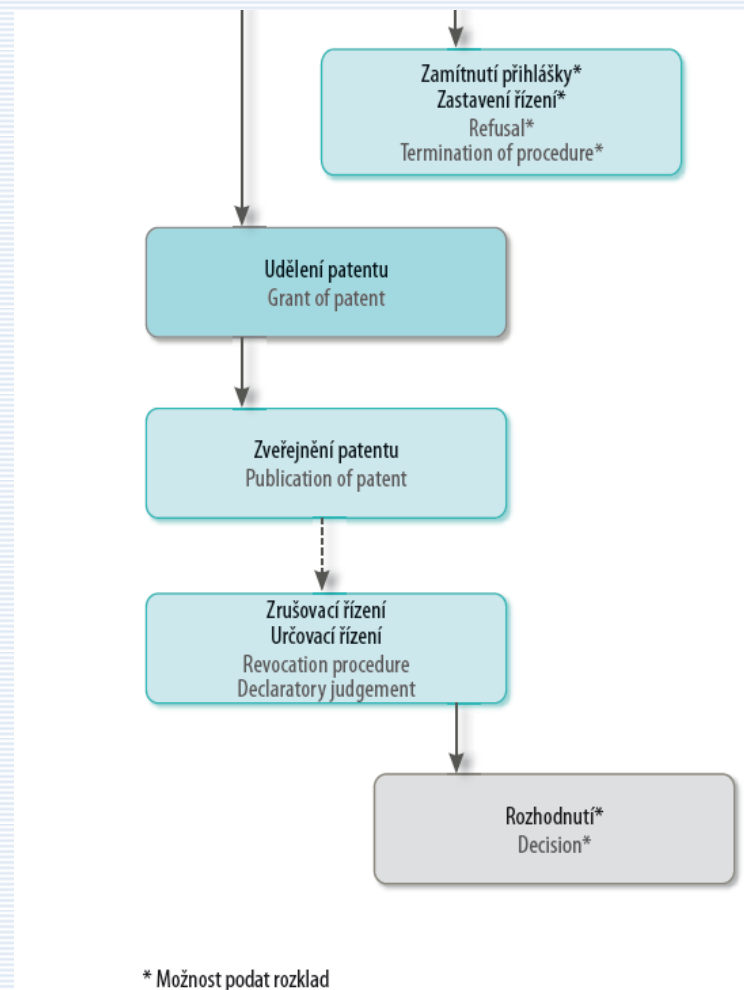
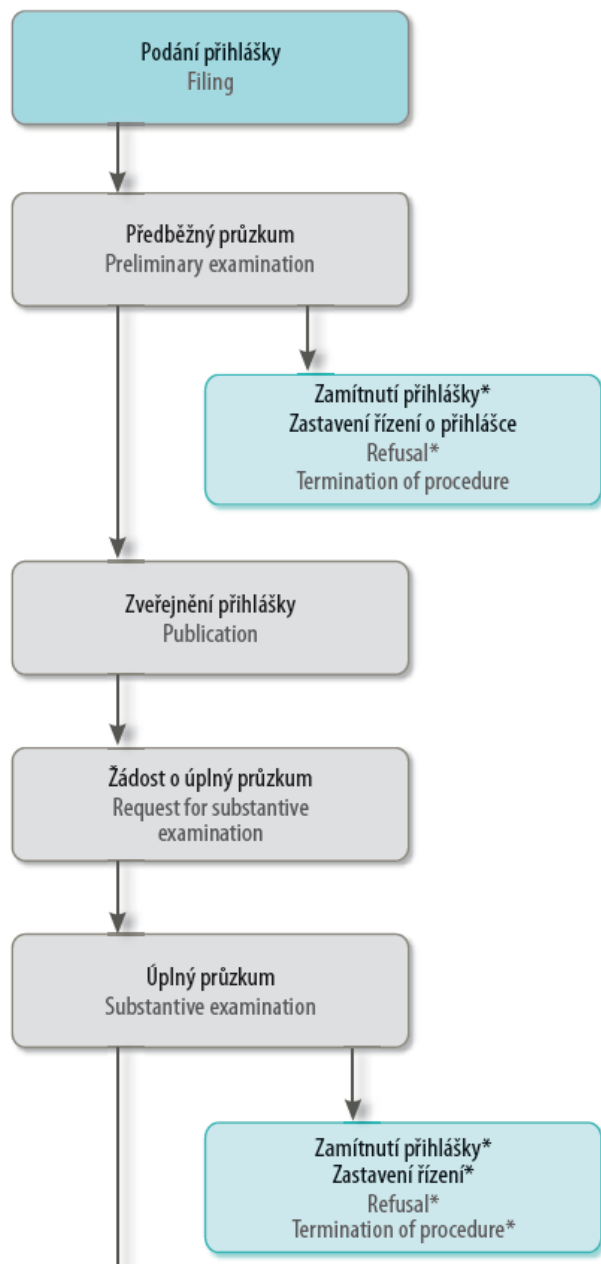

CZ/EP 2577019 T3

vynálezy nejsou objevy, vědecké teorie, matematické metody, plány, hraní her, **programy počítačů**, podávání informací, chirurgické a diagnostické metody.....

- ☐ Podání přihlášky se žádostí o udělení patentu
- ☐ Zaplacení poplatku
- ☐ Doba platnosti až 20 let

Priorita – 12 měsíců od podání přihlášky

* Možnost podat rozklad

Užitné vzory

[Zákon č. 478/1992 Sb., o užitných vzorech](#)

Právní ochrana technických řešení:

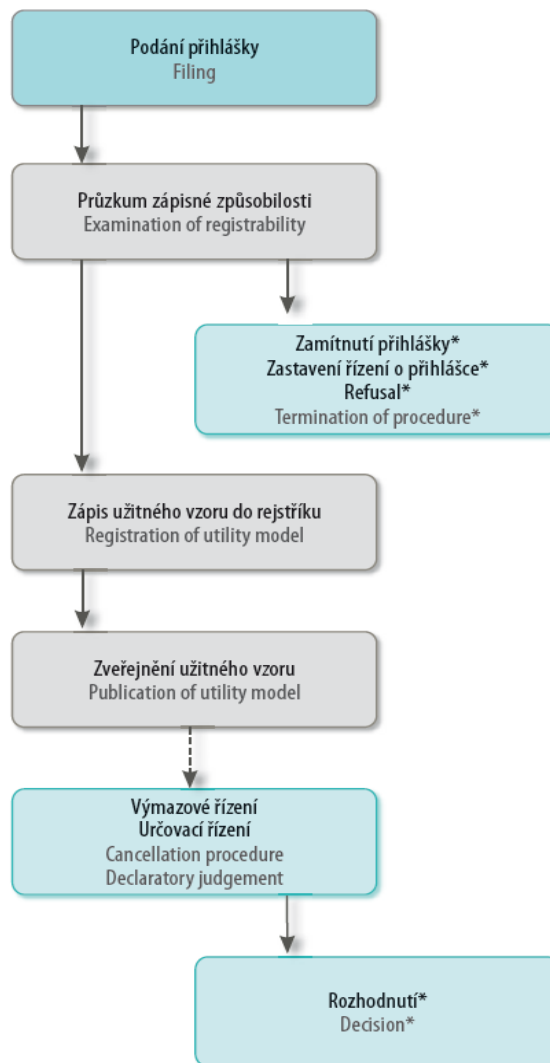
- Novost
- Průmyslová využitelnost
- Přesažení rámce pouhé řemeslné dvednosti

The image shows a form titled 'PŘÍHLÁŠKA UŽITNÉHO VZORU' (Utility Model Application) from the 'ÚŘAD PRŮMYSLVÉHO VLASTNICTVÍ' (Czech Patent Office). The form includes fields for the applicant's name, address, and contact information. It also has sections for '1. DRUH PŘÍHLÁŠKY' (Type of Application) with checkboxes for 'Příhláška NÁRODNÍ' (National), 'Příhláška PCT' (PCT), 'Žádost o přeměnu z EP na příhlášku národní' (Request for conversion from EP to national), 'Příhláška VYLOUČENÁ z původně podané PUV' (Excluded from originally filed PUV), and 'Příhláška ODBOČENÁ z původně podané patentové příhlášky' (Branching from originally filed patent application). There are also fields for '2. NÁZEV UŽITNÉHO VZORU' (Name of the Utility Model) and '3. POČET PŘÍHLÁŠOVATELŮ' (Number of Applicants). The form is labeled 'Formulář P. 102' and 'verze 2003'.

- ☐ podání přihlášky se žádostí o zápis užitného vzoru
- ☐ zaplacení poplatku
- ☐ doba ochrany až 10 let

ŘÍZENÍ O PŘÍHLÁŠCE UŽITNÉHO VZORU
UTILITY MODEL APPLICATION PROCEDURE

Různé cesty k patentové ochraně

- **Národní cesta**

- Platný pouze v zemi, kde byl udělen
- Mohou o něj žádat i občané jiných zemí
- Zakládá právo přednosti (prioritu) pro přihlašování do dalších zemí

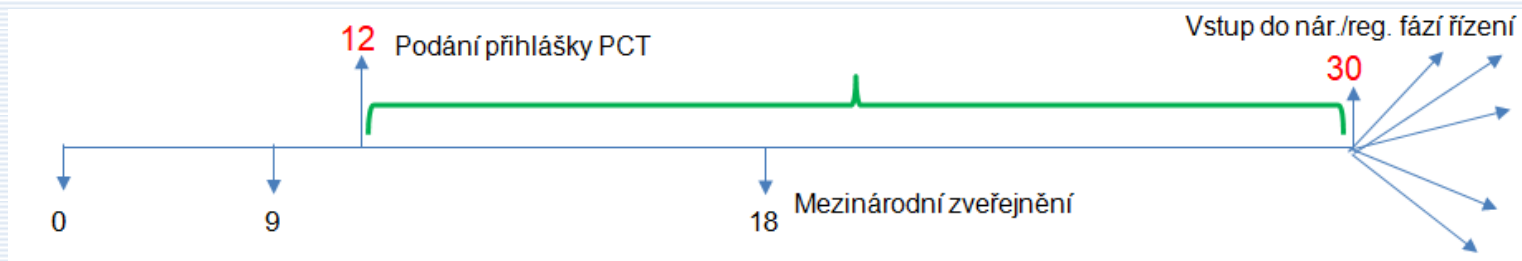
- **Evropský patent**

- Svazek národních patentů v zemích, které si přihlašovatel určí

- **Patent Cooperation Treaty (PCT)**

- Jedna přihláška pro cca 160 zemí
- Po podání jedné přihlášky následují průzkumy v jednotlivých zemích

ŽÁDNÝ MEZINÁRODNÍ PATENT NEEXISTUJE!!!

Než podáte patentovou přihlášku

- ☐ Řešení žádným způsobem **nezveřejňujte** !!!
- ☐ **Neuvádějte na trh** výrobky obsahující řešení !!!
- ☐ **Neprezentujte**, pokud nemáte uzavřenu *dohodu o mlčenlivosti* !!!
- ☐ Ověřte si novost svého řešení - Espacenet

Podejte přihlášku dříve než ostatní !!!

Alternativní formy ochrany technických řešení

■ OBCHODNÍ TAJEMSTVÍ

- Bez poplatků za zápis
- Nezveřejňuje se, ani nezapisuje
- Časová neomezenost
- Okamžitý účinek

- Reverzní inženýrství
- Je-li tajemství vyraženo, může používat kdokoliv
- Obtížná prosaditelnost
- Mohou si patentovat jiné osoby, které nezávisle vyvinuly stejný vynález legitimním způsobem

■ OBRANNÉ ZVEŘEJNĚNÍ

Patentové informace

= informace o technický řešeních

= informace obsažené v patentových přihláškách, patentech, užitných vzorech.....

Výhody:

- **Přístupnost** – jednotný formát, podrobná třídění
- **Obsah** – jasný podrobný popis vynálezu
- **Novost** – nejnovější stav techniky
- **Umístění** – volně dostupné databáze

PATENTOVÝ SPIS

(19) ČESKÁ REPUBLIKA

ÚŘAD PRŮMYSLVÉHO VLASTNICTVÍ

(11) Číslo dokumentu:

307 440

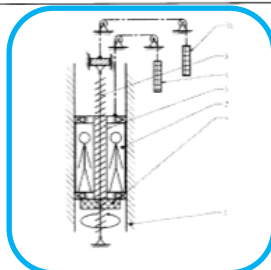
(13) Druh dokumentu: B6

(51) Int. Cl.

B66B 9/02 (2006.01)
B66B 11/04 (2006.01)(21) Číslo přihlášky: 2017-840
(22) Přihlášeno: 25.12.2017
(40) Zveřejněno: 22.08.2018
(Věstník č. 34/2018)
(47) Uděleno: 11.07.2018
(24) Oznámení o udělení ve věstníku: 22.08.2018
(Věstník č. 34/2018)

(56) Relevantní dokumenty:

US 2016214835 A1; US 59457988 B1; EP 2602223 A4; US 4742891 A; US 790137 A

(73) Majitel patentu:
České vysoké učení technické, Fakulta strojní,
Ústav výrobních strojů a zařízení, Praha 2, Nové
Město, CZ(71) Původce:
Ing. Lucie Havlátová, Kutná Hora, CZ
doc. Ing. Vladimír Andrlik, CSc., Praha 6, Dejvice,
CZ(72) Zástupce:
Ing. Václav Kratochvil, Husnikova 2086/22, 158 00
Praha 5, Stodůlky(54) Název vynálezu:
Zdvíž(57) Anotace:
Vynález se týká zdviže s pohybovým mechanismem,
obsahující kabínu (2) umístěnou v šachtě (1). Ve
středu výtahové šachty (1) je umístěn nepohyblivý
předepnutý šroub (3) s osou ve vertikálním směru,
který prochází kabinou (2) zdviže. Kabina (2) je
opatřena vodicími kladkami (2a). Předepnutý šroub
(3) je opatřen předepínacím ústrojem (3a). Pod
podlahou kabiny (2) zdviže je umístěna otočná
kladčková matice (4), mezi jejíž čelo a opěrnou část
podlahy kabiny (2) je umístěno axiální ložisko (4a).

Zdvíž

Oblast techniky

Vynález se týká uplatnění pohybového mechanismu k zdvihání a spouštění osob a břemen ve výtahové technice.

Dosavadní stav techniky

U dosud používaných zdvižů je ve většině případů používán systém navijení ocelových lan na buben. V ojedinělých případech jsou používány tekutinové lineární motory. To se týká především nižších hodnot zdvihů. Zdvíže mají různé havarijní zachytňné systémy pro případ poruchy primárního zdvihového mechanismu. Ty jsou často poměrně komplikované a ne vždy plně spolehlivé. Velký problém je pak v případě poruchy kabiny zdviže dopravit do místa jejího možného opuštění.

Podstata vynálezu

Výše uvedené nedostatky jsou odstraněny zdvižem s pohybovým závitovým mechanismem podle tohoto vynálezu. Jeho podstatou je to, že je tvořen nehybnou trubkou, která prochází středem výtahové šachty. Na vnějším povrchu této trubky je vytvořen po celé délce závit. Trubka je předepjata předepínacím ústrojem. Do vnějšího závitu zapadají otočné kladičky kladčkové matice. Takto vytvořený pohybový závitový mechanismus je umístěn ve středu výtahové kabiny, kde je šroub zakrytován. Samotná kladčková matice je umístěna pod podlahou výtahové kabiny, kde se opírá o axiální ložisko. Kladčková matice má svůj pohon, který ji roztáčí a tím ji umožňuje axiální pohyb po tělese šroubu. Tím je pak umožněn zdvih kabiny (pohyb vzhůru). Pohyb kabiny směrem dolů je způsoben samovolným roztobením kladčkové matice, protože závitový mechanismus je nesamovolný. Mezní hodnota roztobení musí být limitována, neboť se jedná o rychlost spouštění zdviže. Zabrzděním matice je dána poloha zastavení zdviže. Spouštění zdviže probíhá bez přívodu energie, kde je využita polohová energie kabiny. Energie roztobené matice při spouštění může být využita k rekuperaci.

Kabina je opatřena vodicími kladkami, které se při pohybu kabiny odsklápají po vnitřním povrchu

PATENTOVÉ NÁROKY

1. Zdvíž s pohybovým mechanismem, obsahující kabínu (2) umístěnou v šachtě (1), **vyznačující se tím**, že ve středu výtahové šachty (1) je umístěn nepohyblivý předepnutý šroub (3) s osou ve vertikálním směru, který prochází kabinou (2) zdviže, která je opatřena vodicími kladkami (2a), přičemž předepnutý šroub (3) je opatřen předepínacím ústrojem (3a) a pod podlahou kabiny (2) zdviže je umístěna otočná kladčková matice (4), mezi jejíž čelo a opěrnou část podlahy kabiny (2) je umístěno axiální ložisko (4a).

2. Zdvíž podle nároku 1, **vyznačující se tím**, že šroub (3) je vytvořen z trubkových segmentů kruhového příčného průřezu.

3. Zdvíž podle nároku 1 nebo 2, **vyznačující se tím**, že šroub (3) je uvnitř kabiny (2) zakrytován krytem (5) šroubu (3).

4. Zdvíž podle kteréhokoliv z předchozích nároků, **vyznačující se tím**, že je opatřena mechanismem (6) pro vyvažování kabiny (2) zdviže.

Struktura popisu

- Současný stav techniky
 - čajová konvice s jednou hubičkou
- Nevýhoda stávajícího stavu
 - časová náročnost nalévání
- Řešený problém
 - zkrátit čas na naplnění šálku
- Řešení
 - přidat ještě jednu hubičku
- Výhoda plynoucí z vynálezu
 - doba k naplnění více šálků je kratší

Mezinárodní patentové třídění

Najdi tridu

- A** **K** **LIDSKÉ POTŘEBY**
- B** **K** **PROVÁDĚNÍ OPERACÍ ; DOPRAVA**
- C** **K** **CHEMIE ; HUTNICTVÍ**
- D** **K** **TEXTIL ; PAPÍR**
- E** **K** **STAVEBNICTVÍ**
- F** **K** **MECHANIKA ; OSVĚTLOVÁNÍ ; TOPENÍ ; ZBRANĚ ; PRÁCE S TRHAVINAMI**
- G** **K** **FYZIKA**
- H** **K** **ELEKTRÍNA**

Index

☐ **S B K PROVÁDĚNÍ OPERACÍ ; DOPRAVA**☐ **C B66 K ZVEDÁNÍ ; ZDVIHÁNÍ ; VLEČENÍ**☐ **U B66B K ZDVIHADLA ; POHYBLIVÉ SCHODY NEBO POHYBLIVÉ CHODNÍKY (systémy lanových kolejových drah s tuhým nosným podkladem a lanovým pohonem, např. horských drah, **A62B 1/02** ; uspořádání zařízení pro dodávání munice na plavidlech **B64D 9/00** ; zdviže, výtahy nebo dopravníky pro nakládání nebo vykládání všeobecně **B66D 5/00**) [4]**☐ **M B66B 9/00 K Druhy nebo typy výtahů v budovách nebo osazených k budovám nebo jiným stavbám (charakterizované řídicími systémy **B66B 1/00**) [1,8]**☐ **1 B66B 9/02 K • ovládané mechanicky, jinak než lany nebo kabely [1,8]**☐ **1 B66B 9/04 K • ovládané pneumaticky nebo hydraulicky (plošiny na zvedání nebo spouštění na krátké vzdálenosti **B66F 7/00**) [1,8]**☐ **1 B66B 9/06 K • šikmé, např. pro obsluhu vysokých pecí [1,8]**☐ **2 B66B 9/08 K • • sdružené se schodišti, např. pro dopravu invalidních osob [1,8]**☐ **1 B66B 9/10 K • paternosterového [1,8]**☐ **1 B66B 9/16 K • Mobilní nebo přepravovatelné výtahy upravené pro přesun z jedné části budovy nebo jiné stavby na druhou [1,8]**☐ **2 B66B 9/187 K • • s výtahovou šachtou upravenou pro dočasné připojení k budově nebo jiné stavbě (**B66B 9/193** má přednost) [6,8]**☐ **2 B66B 9/193 K • • s nakloněnou šachtou [6,8]**

Děkuji Vám za pozornost.

Úřad průmyslového vlastnictví

Antonína Čermáka 2a,
160 68 Praha 6-Bubeneč